

Phẩm 16: CHÂN NHƯ (1)

Bấy giờ Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Đức Thế Tôn, pháp Phật đã dạy rất sâu xa, mầu nhiệm, đối với tất cả pháp đều có thể tùy thuận, không bị chướng ngại. Pháp Phật đã dạy không có tướng chướng ngại, ngang bằng hư không, hoàn toàn không dấu vết. Pháp Phật đã dạy không có tướng đối đãi, không có tướng thứ hai. Pháp Phật đã dạy không có tướng ngang nhau, vì không có đối địch. Pháp Phật đã dạy hoàn toàn không lưu dấu vết, vì không sinh, không diệt. Pháp Phật đã dạy hoàn toàn không sinh diệt, vì tất cả sinh diệt là chẳng thể nắm bắt được. Pháp Phật đã dạy hoàn toàn không có đường tắt, vì tất cả đường tắt là chẳng thể nắm bắt được. Pháp Phật đã dạy hoàn toàn không hý luận, vì phân biệt ngôn thuyết là chẳng thể nắm bắt được.

Đức Phật bảo Thiện Hiện:

–Đúng thế, đúng thế, như lời ông nói!

Khi ấy các Thiên tử cõi Dục và cõi Sắc liền bạch Phật:

–Đại đức Thiện Hiện đúng thật là Phật tử, được sinh ra từ Đức Như Lai. Vì sao? Vì Đại đức Thiện Hiện nói ra các pháp, tất cả đều tương ứng cùng không.

Cụ thọ Thiện Hiện bảo các Thiên tử hai cõi Dục và Sắc:

–Các ngài bảo tôi đúng thật là Phật tử, được sinh từ Đức Như Lai. Thế nào là Thiện Hiện được sinh từ Đức Như Lai? Nghĩa là theo chân như của Như Lai mà sinh ra, trong khi tất cả pháp sinh là chẳng thể nắm bắt được. Vì sao? Vì chân như của Như Lai không đến, không đi, bản tánh không sinh. Chân như của Thiện Hiện cũng không đến, không đi, bản tánh không sinh, nên nói Thiện Hiện sinh ra từ Đức Như Lai.

Chân như của Đức Như Lai tức chân như của tất cả pháp. Chân như của tất cả pháp tức chân như của Đức Như Lai. Chân như như thế, không có tánh chân như, cũng không có tánh không chân như. Chân như của Thiện Hiện cũng như vậy, nên nói Thiện Hiện sinh ra từ Đức Như Lai.

Chân như của Như Lai làm tướng thường trụ, để chân như của Thiện Hiện cũng vậy, nên nói Thiện Hiện được sinh ra từ Đức Như Lai. Chân như của Như Lai không đối khác, không phân biệt, chuyển khắp các pháp. Chân như của Thiện Hiện cũng vậy, nên nói Thiện Hiện được sinh từ Đức Như Lai.

Chân như của Như Lai không bị chướng ngại, chân như của tất cả pháp cũng không bị chướng ngại. Hoặc chân như của Như Lai; hoặc chân như của tất cả pháp đồng một chân như, không hai, không khác, không tạo, không tác. Chân như như vậy, tướng thường chân như, không lúc nào là không phải tướng chân như, mà tướng thường chân như, không lúc nào là chẳng phải tướng chân như nên không hai, không khác. Chân như của Thiện Hiện cũng lại như vậy, nên nói Thiện Hiện được sinh từ Đức Như Lai.

Chân như của Như Lai đối với tất cả pháp không nhớ nghĩ, không phân biệt; chân như của Thiện Hiện cũng vậy, nên nói Thiện Hiện được sinh từ đức Như Lai.

Chân như của Như Lai không riêng không khác, không thể đặc; chân như của Thiện Hiện cũng vậy, nên nói Thiện Hiện được sinh ra từ Đức Như Lai.

Chân như của Như Lai không rời chân như của tất cả pháp; chân như của tất cả pháp không rời chân như của Như Lai. Chân như như vậy, tướng thường chân như, không có lúc nào không có tướng chân như. Chân như của Thiện Hiện cũng vậy, nên nói Thiện Hiện sinh ra từ Đức Như Lai.

Mặc dầu nói tùy sinh, nhưng không có sự tùy sinh, vì chân như của Thiện Hiện

không khác Phật.

Chân như của Như Lai không có quá khứ, không có tương lai, không có hiện tại. Chân như của tất cả pháp cũng không có quá khứ, không có tương lai, không có hiện tại. Chân như của Thiện Hiện cũng như vậy, nên nói: Thiện Hiện sinh ra từ Đức Như Lai.

Chân như của Thiện Hiện theo chân như của Như Lai. Chân như của Như Lai theo chân như quá khứ. Chân như của quá khứ theo chân như của Như Lai. Chân như của Như Lai theo chân như của vị lai. Chân như của vị lai theo chân như của Như Lai. Chân như của Như Lai theo chân như hiện tại. Chân như hiện tại theo chân như của Như Lai. Chân như của Như Lai theo chân như ba đời. Chân như ba đời theo chân như của Như Lai. Chân như ba đời, chân như của Như Lai không hai, không khác với chân như tất cả pháp. Chân như của Thiện Hiện cũng không hai, không khác, nên nói Thiện Hiện được sinh ra từ Đức Như Lai.

Chân như của tất cả hạnh Đại Bồ-tát tức là chân như của quả vị Giác ngộ cao tốt của chư Phật. Các Đại Bồ-tát do chân như nên chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tốt, nên gọi là Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác. Đối với chân như các pháp này, ta sinh lòng tin hiểu sâu xa, nên nói Thiện Hiện được sinh ra từ Đức Như Lai.

Đang nói về tướng chân như này, thì nơi thế giới ba lần ngàn biến động sáu cách, y như lúc Phật chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tốt không khác, nên nói Thiện Hiện được sinh ra từ Đức Như Lai.

Nhưng Thiên tử nên biết, Thiện Hiện ta, không do sắc mà theo Như Lai sinh; không do thọ, tưởng, hành, thức mà theo Như Lai sinh. Không do quả Dự lưu mà theo Như Lai sinh; không do quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán mà theo Như Lai sinh; không do Độc giác Bồ-đề mà theo Như Lai sinh; không do quả vị Giác ngộ cao tốt của chư Phật mà theo Như Lai sinh. Chỉ do chân như nên theo Như Lai sinh.

Thiên tử nên biết, nhưng Thiện Hiện ta không theo sắc sinh; không theo thọ, tưởng, hành, thức sinh; không theo quả Dự lưu sinh; không theo quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán mà sinh; không theo Độc giác Bồ-đề sinh; không theo quả vị Giác ngộ cao tốt của chư Phật sinh. Chỉ theo chân như sinh, nên Thiện Hiện ta theo Như Lai sinh.

Khi ấy, Xá-lợi Tử bạch Phật:

– Bạch Đức Thế Tôn, chân như này thật sâu xa mầu nhiệm.

Đức Phật bảo Xá-lợi Tử:

– Đúng thế, đúng thế, như lời ông nói! Chân như này thật sâu xa, mầu nhiệm.

Đang lúc nói tướng chân như này, có ba trăm Bí-sô đoạn tận các lậu, tâm được giải thoát, đắc quả A-la-hán và có năm trăm Bí-sô-ni xa lìa trần cấu, ở trong các pháp Đắc Pháp nhãn thanh tịnh, năm ngàn Thiên tử được thành thực nghiệp đời trước, cùng lúc chứng đắc Vô sinh pháp nhẫn, sáu mươi Bồ-tát không thọ các lậu, tâm được giải thoát.

Đức Phật bảo Xá-lợi Tử:

– Hiện trong đại chúng này, có sáu mươi Bồ-tát đã ở chỗ năm trăm Đức Phật thời quá khứ, gần gũi cúng dường. Mặc dầu họ có tu Bố thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tấn, Tĩnh lực nhưng không lãnh hội phương tiện thiện xảo Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, do đó sinh tướng khác, tu hạnh cũng khác nên không vào được Chánh tánh ly sinh của Bồ-tát. Do vậy trong hiện tại tuy được nghe pháp lớn nhưng vì nhân đời trước còn nặng nên chỉ không thọ các lậu, tâm được giải thoát thôi.

Thế nên Xá-lợi Tử, các Đại Bồ-tát tuy có đạo Bồ-tát là Không, Vô tướng, Vô nguyện, nhưng không lãnh hội phương tiện thiện xảo Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, liền

chỉ chứng thật tế, rơi vào địa vị Thanh văn hay Độc giác.

Xá-lợi Tử, ví như có con chim, thân nó to lớn cả trăm do-tuần, hoặc hai trăm cho đến năm trăm do-tuần, mà lông cánh chim chưa mọc hoặc đã hư rụng. Chim này từ trời Ba mươi ba rơi mình xuống châu Thiệm-bộ, giữa đường chợt nghĩ: “Bây giờ ta trở về lại cõi trời Ba mươi ba.” Ý ông nghĩ sao? Chim này có thể bay về lại cõi trời Ba mươi ba được chăng?

Xá-lợi Tử thưa:

–Bạch Thế Tôn, dạ không.

Đức Phật bảo Xá-lợi Tử:

–Giữa đường, chim này nếu muốn đến châu Thiệm-bộ sẽ làm cho thân chim không bị tổn hại, không bị khổ. Ý ông nghĩ sao? Chim ấy có được toại nguyện không?

Xá-lợi Tử thưa:

–Bạch Thế Tôn, dạ không. Chim ấy khi đến châu Thiệm-bộ, thân nó chắc chắn bị tổn hại và khổ đau, hoặc bỏ mạng hay sắp chết. Vì sao? Vì chim này thân to lớn mà bị rơi từ xa với lông cánh chưa mọc hay đã bị hư rụng!

Đức Phật bảo Xá-lợi Tử:

–Đúng thế, đúng thế, như lời ông nói! Có các thiện nam trụ Bồ-tát thừa cũng vậy, mặc dầu có phát tâm cầu quả vị Giác ngộ cao tốt, đã trải qua hằng hà sa số đại kiếp, chuyên cần tu Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tấn, Tĩnh lự, cũng tu pháp môn giải thoát Không, Vô tướng, Vô nguyện, nhưng không lãnh hội phương tiện thiện xảo Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa chỉ chứng thật tế, liền rơi xuống địa vị Thanh văn, hoặc Độc giác.

Xá-lợi Tử, các thiện nam trụ Bồ-tát thừa này tuy nhớ nghĩ đến giới uẩn, định uẩn, tuệ uẩn, giải thoát uẩn, giải thoát tri kiến uẩn của chư Phật Thế Tôn ba đời mà tâm lại chấp tướng, không thấy, không biết công đức chân thật năm uẩn này của chư Phật Thế Tôn, chỉ nghe tiếng không, chấp trước lấy tướng, rồi hồi hướng đến quả vị Giác ngộ cao tốt là rơi ngay xuống quả vị Thanh văn, hoặc Độc giác. Vì sao? Xá-lợi Tử, các Bồ-tát ấy vì không lãnh hội phương tiện thiện xảo Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, nên dầu cho có đem vô số căn lành đã tu tập, hồi hướng đạo quả Bồ-đề vẫn không đủ sức vậy.

Khi ấy, Xá-lợi Tử bạch Phật:

–Theo ý con hiểu về nghĩa Phật dạy, thì nếu các thiện nam trụ Bồ-tát thừa mà xa lìa phương tiện thiện xảo Bát-nhã ba-la-mật-đa, thì dầu cho có đầy đủ vô lượng phước đức tư lương mà đối với Bồ-đề chưa chắc được hay không. Thế nên các Đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tốt, nhất định không nên xa lìa phương tiện thiện xảo Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Đức Phật bảo Xá-lợi Tử:

–Đúng thế, đúng thế, đúng như lời ông nói!

